

"ΤΟΓΙΟΤΙΣΜΟΣ": Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ

Σ Α
Μ Π Ο
Τ Α Ζ

(ΜΑΗΣ '92)

στη μνήμη
του
άγνωστου
εργάτη
Ιγνάτιου
Βιδάλη
που
δολοφονήθηκε
στις 14/5
στο Πέραμα
απο
"εργατικό
ατύχημα".

Το άρθρο αυτό είναι μεταφρασμένο απο τα ολλανδικά, και συγκεκριμένα απο το περιοδικό OPSTAND. Απο πρώτη ματιά ίσως θεωρηθεί πως περιγράφει μια πραγματικότητα μακρινή -αλλά αυτό είναι λάθος.

Όσον αφορά την βιομηχανική παραγωγή, ο τογιοτισμός εφαρμόζεται εδώ και 7 χρόνια στο εργοστάσιο της ΤΕΟΚΑΡ (του Θεοχάρη, αντιπρόσωπου της NISSAN), στο Βόλο. Επίσης εφαρμόζεται στην διανομή των προϊόντων της COCA-COLA τουλάχιστον στην Αθήνα, και πιθανόν σε εργοστάσιο της SIEMENS στο Αγρίνιο. Εκεί όμως που ο τογιοτισμός, ή τουλάχιστον κάποιες βασικές αρχές του, εφαρμόζεται σε μεγαλύτερη έκταση στην Ελλάδα είναι στον λεγόμενο "τριτογενή" τομέα, δηλαδή στις υπηρεσίες, στις δουλειές γραφείου. Πολλοί αναγνώστες θα ανακαλύψουν ίσως πως το "ανθρώπινο περιβάλλον δουλειάς" σαν όρος εξασφάλισης "ποιότητας", η "ομαδικότητα" και το ανάλογο πνεύμα συλλογικότητας υπο την αιγίδα της διεύθυνσης, ακόμα και η προσώφηση "συνεργάτης" για τους υπαλλήλους είναι μερικά απο τα πιο κτηπητά σημεία εφαρμογής του τογιοτισμού. Είναι χαρακτηριστικό πως μια επιχείρηση που εφαρμόζει συστηματικά παρόμοιες αρχές οργάνωσης της εργασίας είναι η τράπεζα ΠΙΣΤΕΩΣ που είναι η τέταρτη στον κόσμο επιχείρηση απο την άποψη της απόδοσης κεφαλαίων.

Αρα λοιπόν αν και ο τογιοτισμός δεν είναι το κυρίαρχο μοντέλο οργάνωσης της παραγωγής, ούτε παγκόσμια, ούτε στην Ελλάδα εν τούτοις είναι μια καθόλου αμελητέα πλευρά της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης. Ελπίζουμε οτι στον άμεσο μέλλον θα καταφέρουμε να συγκεντρώσουμε περισσότερα στοιχεία για την εφαρμογή του στην Ελλάδα, τόσο για τις περιπτώσεις που αναφέραμε πιο πάνω, όσο και για άλλες...και γιαυτό το σκοπό κάθε βοήθεια είναι ευπρόσδεκτη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αυτό που (ουδέτερα..) ονομάζεται οργάνωση της παραγωγής είτε σε εργοστάσια είτε σε γραφεία και υπηρεσίες θα πρέπει να το σχετίζουμε κάθε φορά με την οργάνωση της εργασίας. Γιατί η οργάνωση της παραγωγής εξαρτάται και επεμβαίνει στις ταξικές σχέσεις. Ετσι λοιπόν οι καινούργιες μέθοδοι οργάνωσης της βιομηχανικής παραγωγής αποτελούν (με τον ένα ή τον άλλο τρόπο) μια "επιθετική" πρόοδο του κεφαλαίου: νέες μορφές ελέγχου και κυριαρχίας πάνω στους βιομηχανικούς εργάτες, τις εργατικές οργανώσεις και τις συλλογικές εκπροσωπήσεις των συμφερόντων τους...νέα πρότυπα...νέες κανονικότητες...με λίγα λόγια νέα επεισόδια στο "έργο" της καπιταλιστικής κυριαρχίας.

Είναι γνωστά τα πρότυπα ελέγχου που καθιέρωσαν πρώτοι οι TAYLOR και FORD. Λιγότερο γνωστό είναι το πρότυπο μιάς από τις μεγαλύτερες βιομηχανικές επιχειρήσεις της Ιαπωνίας, της TOYOTA MOTOR COMPANY.

Όπως ο Ταηλορισμός και ο Φορντισμός έτσι και ο Τογιοτισμός δεν είναι μόνο ένα οικονομικό/οικονομολογικό μοντέλο. Περιέχει σαν μέθοδος ελέγχου και κυριαρχίας ταυτόχρονα πολιτικές και ιδεολογικές στρατηγικές.

Σε αντίθεση με αυτά που διαδίδουν οι κοινωνιολογοί της εργασίας ο Τογιοτισμός δεν συνιστά ρήξη με την εποχή του Ταηλορισμού και του Φορντισμού. Το τογιοτιστικό μοντέλο κτίζει πάνω στον ταηλορισμό και τον φορντισμό. Πρόκειται τελικά για τελειοποίηση των μεθόδων ενσωμάτωσης των εργατών στις καπιταλιστικές ανάγκες: στον βαθμό που οι εργατικοί αγώνες και η εργατική αντίσταση δεν έχουν τον τελευταίο λόγο η οργάνωση της παραγωγής, η αναδιάρθρωσή της, οι εξελλίξεις και η έρευνα καινούργιων μεθόδων παραγωγής αποτελούν το ελάχιστο καλυμένο οπλοστάσιο των αφεντικών. Γιαυτό τον λόγο όχι μόνο τα "μέσα παραγωγής" αλλά ούτε και τα παραγόμενα προϊόντα δεν είναι ταξικά ουδέτερα...

Ο ΣΥΧΓΡΟΝΟΣ ΤΟΓΙΟΤΙΣΜΟΣ

Θα αντιπαραβάλλουμε πιο κάτω το "μοντέλο" του τογιοτισμού με εκείνο του ταηλορισμού. Πρέπει να τονίσουμε πως πρόκειται για ένα "αναλυτικό" μοντέλο: στον τογιοτισμό η οργάνωση της παραγωγής και η οργάνωση της εργασίας προσαρμόζονται διαρκώς ή μία στην άλλη.

Ο ταηλορισμός σαν πρότυπο οικονομικής και πολιτικοϊδεολογικής κυριαρχίας έχει αναλυθεί απο πολλούς.¹ Περιοριζόμαστε λοιπόν στην καταγραφή των σημαντικότερων χαρακτηριστικών του τογιοτισμού, όπως αυτά προκύπτουν απο την σύγκριση με τα αντίστοιχα του ταηλορισμού:

Ταηλορισμός
-ιεραρχικές σχέσεις εργασίας
-ανοικτή καταπίεση
-συντεχνιακό συνδικαλιστικό κίνημα (εξαρτημένο απο το κεφάλαιο με εξασφαλισμένο όμως καθεστώς)
-εκτεταμένη κατανομή εργασιών -εργάτης μάζα

Τογιοτισμός
-το ίδιο
-"ήπια" καταπίεση
-συντεχνίες (συνδικάτα που είναι πιστά στα συμφέροντα των επιχειρηστών)

-εκτεταμένη κατανομή εργασιών -πολυλειτουργικός εργάτης

-συγκεντροποίηση κεφαλαίου
-συγκέντρωση παραγωγής
-αυστηρό/άκαμπο σύστημα παραγωγής
-το ίδιο
-αποκέντρωση παραγωγής
-ελαστικό σύστημα παραγωγής

Ο τογιοτισμός σαν εξέλιξη εφαρμόζεται κύρια στις βιομηχανίες αυτοκινητών και ηλεκτρονικών. Για να αναλύσουμε την σημασία της εισαγωγής των τογιοτιστικών στρατηγικών και αρχών πάνω στις εργασιακές σχέσεις και τις συνθήκες εργασίας θα επεξεργαστούμε μερικές απο τις διαφορές του απο τον ταηλορισμό.

Η "ΗΠΙΑ" ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ

Παρα τις διακηρύξεις κοινωνιολόγων, διευθυντών και εργοστασιαρχών περι εξανθρωπισμού και εκδημοκρατισμού της εργασίας ο τογιοτισμός είναι δομημένος πάνω σε αυστηρή ιεραρχία. Η διαφορά με τον ταηλορισμό, η εξέλιξη σε σχέση με αυτόν, είναι οτι στο εργοστάσιο οι ιεραρχικές αυτές σχέσεις γίνονται πολύ λιγότερο ορατές: ο τεχνίτης και ο επιστάτης παραμερίζονται, ενώ ταυτόχρονα ο εργάτης καταπιέζεται ιδεολογικά. Τα λεγόμενα προγράμματα εξανθρωπισμού και εκδημοκρατισμού της εργασίας έχουν μία οικονομική και μία ιδεολογική συνιστώσα. Το σημείο συνάντησης τους είναι οι διάφορες μορφές "συλλογικής διεύθυνσης": "κύκλοι επιχειρήσεων" ή "ομάδες εργασίας".

Μέσα στην παραγωγή δημιουργούνται "κύκλοι επιχειρήσεων" σε όλες τις μορφές και τις κλίμακες. Υπάρχουν π.χ. κύκλοι ποιότητας που φτιάχνονται σε ένα τμήμα, και άλλοι απο εργάτες διαφορετικών τμημάτων. Ποιотικός κύκλοι και κύκλοι επιχειρήσεων συνολικά είναι ομάδες που ασχολούνται με ένα συγκεκριμένο πρόβλημα. Τα θέματα τους είναι πολλά: π.χ. "πρέπει η καντίνα του εργοστασίου να είναι ανοικτή 8 με 9;" Η "πώς μπορεί να οργανωθεί η παραγωγή του εξαρτήματος χ ώστε να παραδίδεται στην ώρα του;" Η "το μηχάνημα ψ είναι ελαττωματικό και οδηγεί σε ανεπιθύμητες διακοπές της παραγωγής, αλλά δεν μπορεί να αντικατασταθεί πριν το 1994. Τι θα κάνουμε μέχρι τότε;"

Οι ομάδες εργασίας απο την άλλη μεριά είναι σταθερές ομάδες δημιουργημένες γύρω απο ένα βήμα της παραγωγικής διαδικασίας. Ονομάζονται και πυρήνες, και είναι ημιαυτονομες ομάδες στις οποίες παραχωρείται μεγάλος βαθμός "υπευθυνότητας" σε σχέση με την απόδοση της παραγωγής: παραγωγικότητα, παρακολούθηση του προϋπολογισμού, διοίκηση, εκπαιδευση νέων μελών, έλεγχος αποσπαιών ασθενειών, μικρές τεχνικές συντήρησης. Οι ομάδες εργασίας είναι για τα αφεντικά η επίδειξη της δημοκρατίας και του "εξανθρωπισμού" της παραγωγής. Εννοείται πως οι ομάδες εργασίας δεν "εμφανίζονται" οπούδήποτε: εμφανίζονται σε εκείνα τα βήματα της παραγωγής στα οποία κάθε καινούργια ιδέα, κάθε παρατήρηση του εργάτη, μπορεί και πρέπει να ενσωματωθεί στο κεφάλαιο.

Το οικονομικό πλεονέκτημα της συμμετοχικής διεύθυνσης είναι η εμφάνιση του λεγόμενου "κρυφού εργοστασίου". Σαν "κρυφό εργοστάσιο" εννοείται η "παράλληλη" διοίκηση του εργοστασίου, μία δεύτερη γραμμή ελέγχου, με αντικείμενο τους εργάτες και την διαδικασία παραγωγής. "Κρυφό εργοστάσιο" είναι η διαδικασία ελέγχου των ελλειμμάτων, των ακούσιων διακοπών της παρα-

γυγής, των ελαττωματικών εξαρτημάτων ή και τελικών προϊόντων, των ασθενειών και των ανησυχιών των εργατών. Η σημασία αυτού του "κρυφού εργοστάσιου" δεν είναι μικρή: υπολογίζεται πως στις βιομηχανίες αυτοκινήτων και ηλεκτρονικών αποδίδει το 40% (:) του συνολικού κέρδους.

Το ιδεολογικό πλεονέκτημα της συμμετοχικής διεύθυνσης είναι για τους καπιταλιστές η εσωτερικευση των συμφερόντων τους από τους εργάτες. Η, διατυπωμένο αλλιώς: τα συμφέροντα των εργατών (να) συμπίπτουν με εκείνα των αφεντικών -και αντίστροφα.

Οι θιασώτες της "συμμετοχικής διεύθυνσης" υποστηρίζουν πως ξεπερνούν με την αλυσίδα παραγωγής, την κατανομή εργασίας, την ιεραρχία στο εργοστάσιο ή στο γραφείο, και την απουσία συζήτησης και συμμετοχής. Υπονοούν πως με την "συμμετοχική διεύθυνση" δίνεται στους εργάτες η ευκαιρία να πάρουν μέρος στη διεύθυνση της επιχείρησης. Υπόσχονται μιά "ποικιλία εργατικής δραστηριότητας" και μιά "αυθάρπνη διοίκηση" -μιά διοίκηση που βλέπει τους εργάτες σαν ανθρώπους και όχι σαν προέκταση της μηχανής ή σαν εξάρτημα της αλυσίδας παραγωγής. Αλλά η αλήθεια είναι πως οι καινούργιες μηχανές, και στο μέτρο που αυτές αποτελούν καινοτομία "οι νέοι τρόποι παραγωγής" απαιτούν -τα αφεντικά απαιτούν- περισσότερη "δημιουργικότητα", περισσότερη "φαντασία" και από τους εργάτες, για να δουλέψουν αποδοτικά. .

Το δηλητήριο της συμμετοχικής διεύθυνσης βρίσκεται στο γεγονός πως οι ομάδες εργασίας και οι ξεχωριστοί εργάτες είναι υποχρεωμένοι να κάνουν προσωπικούς-εσωτερικούς λογαριασμούς σχετικά με την δουλειά τους. Γιατί είναι επιφορτισμένοι με μερίδιο "ευθύνης" στη περιοχή τους, σχετικά με την (αυτο)επίτηρηση της παραγωγικότητας, της απόδοσης, ακόμα και των πιστώσεων που είναι αναγκαίες.

Κατα κάποιο τρόπο οι ομάδες εργασίας -και σε μικρότερο βαθμό ο κύκλος επιχειρήσεων- συμπεριφέρονται σαν πελάτες ή σαν προμηθευτές της προηγούμενης ή της επόμενης ομάδας στην διευρυνμένη αλυσίδα της παραγωγής. Ο εξωτερικός έλεγχος και η επίτηρηση πάλι στον μεμονωμένο εργάτη-μάζα του φροντισμού αντικαθίσταται στον τογιοτισμό από τις σχέσεις ανταγωνισμού ανάμεσα στις ομάδες εργασίας (και τελικά ανάμεσα στους εργάτες) -ή αυτός είναι ο σπόχος.

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Σε διαφοροποίηση με το ταηλοριστικό πρότυπο στον τογιοτισμό εγκαινιάζεται μιά αποκέντρωση της παραγωγής. Αυτή η αλλαγή θα πρέπει να αναλυθεί σε σχέση με την "συμμετοχική διεύθυνση".

Πράγματι η οργάνωση της παραγωγής αλλάζει έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις "αρχές" πελάτη-προμηθευτή. Η μιά επιχειρησιακή μονάδα, τμήμα παραγωγής ή υπηρεσίας, τμήμα ή ομάδα εργασίας είναι πελάτης ή προμηθευτής του άλλου. Καθώς ο λογαριασμός σπρώχνεται προς τα κάτω, από τις μονάδες της επιχείρησης στα τμήματα και από τα τμήματα στις ομάδες εργασίας και τελικά στον ξεχωριστό εργάτη, προκύπτει τελικά μιά επιχειρησιακή μορφή "ελεύθερης αγοράς". Η αποκέντρωση της παραγωγής είναι κατα κάποιο τρόπο το χωροταξικό ισοδύναμο αυτής της μορφής "ελεύθερης αγοράς".

Η πραγματοποίηση αυτής της σχέσης πελάτη-προμηθευτή, ή με άλλα λόγια η πραγματοποίηση ενός "εσωτερικού" ανταγωνισμού ανάμεσα σε ομάδες εργασίας, τμήματα κλπ. έχει άμεση συνέπεια στο "κόστος" της παραγωγής. Εάν κάποιος μπει στον περασμό να συγκρίνει τις τιμές κάποιων εξαρτημάτων στην αγορά με τις "τιμές" των ίδιων μέσα στην επιχείρηση, αν δηλαδή προσπαθήσει να συγκρίνει οικονομικά μεγέθη κόστους στις δύο εκδόσεις της μορφής "ελεύθερη αγορά", έξω και μέσα στην επιχείρηση, τότε θα διαπιστώσει πως:

-η μεταφορά αυτού του μοντέλου μέσα στην επιχείρηση πετυχαίνει μια μόνιμη πείση για την άνοδο της παραγωγικότητας και την μείωση του κόστους, ενώ παράλληλα -η αποθήκευση, το στοκάρωμα προϊόντων/τμημάτων της παραγωγικής διαδικασίας, αποκτάει σαν στρατηγική επιλογή ευελιξία.

Αυτό το δεύτερο έχει ιδιαίτερη σημασία για τα αφεντικά, αν ληφθεί υπόψη πως ο ταηλορισμός και ο φοντισμός, δηλαδή η κλασική, μαζική, γραμμική παραγωγή της αλυσίδας έχει σαν προϋπόθεση (και σαν αποτέλεσμα) το αναγκαίο στοκάρωμα εμπορευμάτων, είτε σαν ενδιάμεσα, είτε σαν τελικά προϊόντα. Αλλά η αποθήκευση, το "ακίνητο εμπόρευμα", αυξάνει το κόστος παραγωγής.

Αντίθετα, με την εισαγωγή της σχέσης πελάτη-προμηθευτή μέσα στην ενιαία (παρόλα αυτά) παραγωγική διαδικασία, στο πλάι ευέλικτων μηχανών, είναι μικρά μόνο τμήματα πραγμάτων ή υπηρεσιών που αποθηκεύονται.³

Στην λογική αυτής της "κατανομής" οι παγκόσμιες ή οι πολυεθνικές εταιρείες έχουν στήσει ολόκληρα δίκτυα θυγατρικών και προμηθευτικών εταιρειών με μιά ποικιλία ιδιοκτησιακών καθεστώτων, ρυθμίζοντας την περιφερειακή κυκλοφορία των εμπορευμάτων. Στοχεύοντας στο ιδανικό μιας "αυτο"ρύθμισης μέσα από τον ανταγωνισμό, τόσο οι εσωτερικές (μέσα δηλαδή στην ίδια επιχείρηση) όσο και οι εξωτερικές σχέσεις ανάμεσα σε "προμηθευτές", "διανομείς" και "πελάτες" αποκτούν την "τέλεια" μορφή τους στην αρχή JUST IN TIME (όλα ακριβώς στην ώρα τους).

Για την επιτυχία χρονικής ακρίβειας με το μικρότερο δυνατό κόστος έχει μεγάλη σημασία η παραγωγή χωρίς αποθήκευση, χωρίς εμπορευτάματα έξω από την κυκλοφορία. Από την άλλη η παραγωγή χωρίς στόκ είναι παραγωγή έντασης. Έτσι ο έλεγχος αυτού του υποτιθέμενου "αυτορυθμιζόμενου" συστήματος μπορεί να ονομαστεί διεύθυνση μέσα από το άγχος. Στην ουσία είναι η βελτίωση της οικονομικής, πολιτικής και ιδεολογικής χρήσης του χρονόμετρου ενάντια στον εργάτη.

"ΗΠΙΑ" ΚΑΤΑΠΙΞΗ 2 -Κάιτσην⁴ και "εξανθρωπισμός"

Μια ακόμα σημαντική βελτίωση του τογιοτισμού πάλι στον ταηλορισμό αφορά την διόρθωση και τις τεχνικές κλοπής των γνώσεων από τον εργάτη. Πράγματι με τον ταηλορισμό ο εργάτης στερήθηκε με μιάς τις γνώσεις του, και άρα την εξουσία του πάνω στην εργασία, αφοπλίστηκε για ένα μεγάλο διάστημα (ίσως για πάντα) μονομιάς.

Αντίθετα, στο τογιοτιστικό καθεστώς ο αφοπλισμός είναι συνεχή. Ενώ διατηρείται ο καταμερισμός εργασίας, οι γνώσεις (και άρα ο έλεγχος) που μπορεί να αποκτήσει ο εργάτης "διαορέων" στον λογαριασμό των αφεντικών.

Ο καπιταλιστής και οι διευθυντές του ονομάζουν αυτόν τον συνεχή αφοπλισμό "ικανότητα της οργάνωσης της εργασίας να

διδάσκειται από μόνη της". Με άλλα λόγια η παραγωγή και άρα η οργάνωση της εργασίας είναι έτσι σχεδιασμένη ώστε να υπόσχεται μια διαρκή "βελτίωση" σε όλα τα μέγιστα. Είναι χαρακτηριστική αυτή η "ικανότητα της οργάνωσης της εργασίας" στις ομάδες εργασίας και στους ποιοτικούς κύκλους.

Στην ομάδα εργασίας μεταβιβάζεται ένα "πακέτο" υπευθυνότητας -το λιπαντικό υλικό που έφτιαξαν οι καπιταλιστές και οι λακές τους ώστε να γίνει δεκτή αυτή η μεταβίβαση είναι η ποιότητα της δουλειάς- ποιότητα που προφανώς υπακούει στις συνθήκες του ανταγωνισμού ανάμεσα στις διαφορετικές ομάδες εργασίας. Προς υποστήριξη αυτής της ποιότητας οι εργάτες έχουν πρόσβαση σε έναν ευρύτερο κύκλο καθυκόντων εργασίας και συζητήσεων. Και αυτό δικαιολογείται με αυτήν την δλο αθωότητα ανακάλυψη: "οι εργάτες είναι άνθρωποι και έχουν δικαίωμα για ευκαιρίες ανέλιξης, συζήτησης και επηροής στο εργασιακό τους περιβάλλον". Δεν χρειάζεται να αναρωτηθεί κανείς για τα όρια αυτού του καπιταλιστικού ανθρωπισμού: οι ιοολογισμοί των εταιρειών να δείχνουν...

ΤΟΓΙΟΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

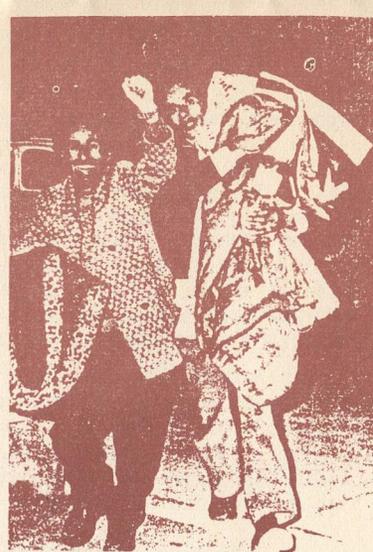
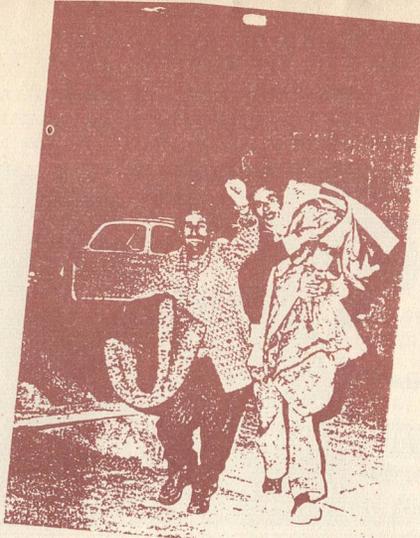
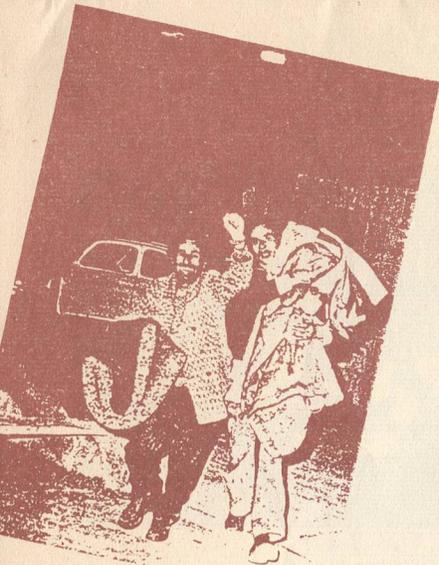
Ο κεντρικός πυρήνας του τογιοτισμού είναι ότι ένα τμήμα τουλάχιστον των εργατών, στην επονομαζόμενη βασική επιχείρηση, εσωτερικεύουν την εκμετάλλευση, διορθώνουν και επιτηρούν ο ένας τον άλλο, καταπιέζουν και καταπιέζονται διαμορφώνοντας την (καινούργια;) ηθική της εργασίας.

Η μεταβίβαση "υπευθυνότητας" που μέσα από διαδοχικά στάδια έχει σαν αποδέκτη τον εργάτη σαν μονάδα μιάς ορισμένης από τα αφεντικά ομάδας, τον φορτώνει όχι μονάχα με την βία της δουλειάς. Αλλά και με την βιτρίνα της, την ηθική της, τις μικρές και μεγάλες παραχωρήσεις. Ζητήματα όπως η υγεία του καθεδός χωριστά, η διαθεσιμότητα για υπερωρίες κλπ. εγγράφονται στην οργανωμένη από τα αφεντικά "συνλογικότητα". Το δηλητήριο αυτής της συλλογικότητας βρίσκεται στον έλεγχο: ο εργάτης δεν κρίνεται άμεσα από την διεύθυνση, του μάστορα ή το αφεντικό, αλλά από τον συνάδελφό του.

Κάτω από ένα τέτοιο καθεστώς που συνεπάγεται διασπορά αλλά και αύξηση της καταπίεσης, των υπερωριών, της έντασης και του γχους, ο ίδιος ο εργάτης είναι υπεύθυνος για τα ατυχήματα του, ειδικά αν αυτά οφείλονται στην πείση της δουλειάς.⁵ Μια άλλη πλευρά του τογιοτισμού αφορά τις συνθήκες δουλειάς στις προμηθευτικές επιχειρήσεις. Υπάρχει εδώ αυτό που θα λέγαμε ολιοθηρή κλιμάκωση: οι εργάτες στις κεντρικές επιχειρήσεις βρίσκονται σε καλύτερη θέση από αυτούς που δουλεύουν για τους κύριους προμηθευτές...και αυτοί πάλι είναι σε καλύτερη από εκείνους που δουλεύουν σε μικρούς προμηθευτές. Στα περιθώρια του δικτύου, εκεί που η δουλειά είναι ανειδίκευτη, βαρειά, βρώμικη, επικίνδυνη ακολουθείται ένα σύστημα δουλειάς του ποδοριού, προωφινής και ελάχιστα αμειβόμενης. Αυτό δείχνει πως ένα τμήμα της παραγωγικής και της παροχής υπηρεσιών στον τογιοτισμό συνορεύει λειτουργικά με αυτό που λέμε μαύρη δουλειά, με αυτό δηλαδή που είναι το ανομολόγητο περιβάλλον και καύσιμο του "εξανθρωπισμένου" καπιταλισμού..

ΤΟΓΙΟΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Και εδώ μόνο τα κεντρικά σημεία: το βασικό στοιχείο των εργασιακών σχέσεων είναι οι συντεχνίες. Πρέπει πάντως να σημειωθεί πως η συμμετοχή στα όποια συντεχνιακά σωματεία προβλέπεται αποκλειστικά για τους σχετικά προνομιούχους. Και αυτή η ομάδα των σχετικά προνομιούχων κυριαρχείται δλο και περισσότερο από το πρότυπο του "νέου συνεργάτη": άντρας, νέος, υπάκουος και ντόπιος. Οι εργασιακές σχέσεις στον τογιοτισμό είναι συνολικά ρατσιστικές.⁶

σχετικά με τους "ξένους εργάτες"

ΑΠΟ ΤΟΝ "ΞΕΝΟ" ΣΤΟΝ ΕΡΓΑΤΗ

Πόσο αντιρατσιστές είμαστε μιλώντας για "ξένους εργάτες";

Διαβαίνοντας το κατώφλι της άγνοιας, ή το κατώφλι μερικών ανέξοδων διεθνισμών, ανακαλύπτουμε το δράμα του "ξένου εργάτη". Υπάρχει μια αλβανική παραλλαγή. Υπάρχει η βουλγαρική παραλλαγή. Η πολωνική. Η πακιστανική. Η αιγυπτιακή. Η φιλιπινέζικη. Και άλλες λιγότερο διάσπες. Ο προσδιορισμός "ξένος εργάτης", με τον τονισμό του να αιωρείται τότε στη μία λέξη και τότε στην άλλη, είναι η περίληψη αυτών των δραμάτων. Και κάτι χειρότερο: είναι η υπόδειξη πως αυτά τα δράματα μας είναι ξένα. Έρχονται "απ' έξω". Σαν ξένα και σαν απ' έξω πρέπει να τα αντιμετωπίσουμε. Αλλά είναι έτσι;

Δεν υπάρχει κανένα ειδικό, αλβανικό, πολωνικό ή άλλης εθνικότητας δράμα παρα μόνο σαν επιτήδειος, απλοϊκός, και συμφεροντολογικός κατακερματισμός του παγκόσμιου δράματος της επίσης παγκόσμιας εργατικής τάξης. Ας το καταλάβουμε, ας το χωνέψουμε, πριν αρχίσουμε να απορούμε για το πως και πόσο συνουρεί η "αριστερά" με την άκρα δεξιά: δεν υπάρχει κάποιο εδαφικό ή πολιτιστικό σύνορο για τον καπιταλισμό σαν σχέση. Αυτό είναι το πρόβλημα. Το πρόβλημα μας.

Οι (ξένες...) συμπεριφορές των "ξένων" εργατών είναι αν πρέπει επιτέλους να χρησιμοποιήσουμε κάποια "εθνική" ταυτότητα απόλυτα "ελληνικές". Όσοι δεν μπερδεύουν την εργατική τάξη σαν σύνολο με κάποιο της κομμάτι (ας πούμε τους τραπεζικούς) ξέρουν πολύ καλά αυτήν την αλήθεια. Η θα έπρεπε να την ξέρουν. Τα επιχειρήματα θα ακολουθήσουν πίο κάτω -αν και το λιγότερο που χρειάζεται είναι επιχειρήματα. Εδώ θα θυμίσουμε μονάχα αυτό: η "μαύρη" δουλειά, η "γκρίζα" δουλειά, με άλλα λόγια η μη εξασφαλισμένη δουλειά είναι διεθνής καπιταλιστική συνθήκη. Και ο "μαύρος" εργάτης διεθνής φιγούρα. Φιγούρα χωρίς σύνορα -αντικείμενο αυτής της συνθήκης.

Το να θεωρείται αυτή η φιγούρα σαν "ξένη", σαν εισαγόμενη, είναι η αντιστροφή της πραγματικότητας. Κιαν είναι τα αφεντικά που προτείνουν ή χειρίζονται αυτή την αντιστροφή, είναι ωστόσο ένα μέρος της εργατικής τάξης που την αποδέχεται: γιατί αυτό το τμήμα της κατα κάποιον τρόπο ανα-

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

¹Προτείνουμε, σαν ένα από τα καλύτερα που κυκλοφορούν στην Ελλάδα, το "ο εργάτης και το χρονόμετρο" του Μπένζαϊν Κοριά από τις εκδόσεις κομμούνα. (σ.τ.μ.)

²Πρέπει να σημειώσουμε εδώ τον τρόπο πληρωμής των ομάδων εργασίας: υπάρχει ένας μισθός που ορίζεται με βάση την ομάδα (την απόδοση της κλπ.) και επιπλέον ένας μισθός ατομικός ανάλογα με τα προσόντα και την συνεισφορά κάθε μεμονωμένου εργάτη. Μπορεί να υποθέσει κανείς εύκολα τις συνθήκες ανταγωνισμού που δημιουργούνται μέσα σε αυτές τις ομάδες εργασίας. (σ.τ.μ.)

³Πρέπει να παρατηρήσουμε εδώ πως η "έλλειψη" ανταλλακτικών διάφορων γιαπωνέζικων, αλλά και ευρωπαϊκών μηχανών, σφειλώνται ακριβώς στην παραγωγή-χωρίς-στοκ. Σε μια τέτοια οργάνωση τα ανταλλακτικά παράγονται όταν συμπληρωθεί ένας ορισμένος όγκος αντίστοιχων παραγγελιών από την αγορά. Φυσικά σε παρόμοιες περιπτώσεις υπάρχει μια "παράλληλη" αγορά απομιμήσεων που συχνά παράγονται από επιχειρήσεις που "συνεργάζονται" με τις φήμες, χωρίς όμως να τις επιβαρύνουν με το κόστος του "ακίνητου εμπορεύματος" -με αντάλλαγμα την χαμηλότερη "ποιότητα", και άρα "φτηνότερη" παραγωγή των ανταλλακτικών. Άρα η παραγωγή-χωρίς-στοκ και η παραγωγή-της-απομίμησης είναι δύο κομμάτια του ίδιου καπιταλιστικού κύκλου. (σ.τ.μ.)

⁴Η διαρκής βελτίωση της οργάνωσης της παραγωγής και των προ-ιδόντων στην Ιαπωνία ονομάζεται κίτσην. Η διεύθυνση κίτσην κίτσην από μερικούς Ιάπωνες "γκουρού" του μάντζιμεντ αποκαλείται φιλοσοφία του μάντζιμεντ. Σε αυτή τη φιλοσοφία περιλαμβάνεται η απόλυτη ακρίβεια στην παραγωγή και στην τροφ-δοσία μέσα από την αποκέντρωση και την συμμετοχική διεύθυνση.

⁵Στις γιαπωνέζικες κεντρικές επιχειρήσεις οι συνθήκες εργασίας και το περιβάλλον είναι (φυσικά...) καλές σε σύγκριση με ότι ισχύει σε περιφερειακές επιχειρήσεις. Ακόμα κιαν η μεγάλη πλειοψηφία των εργατών σε αυτές τις κεντρικές επιχειρήσεις ανήκουν (από διάφορες απόψεις) στην σχετικά προνομιούχα εργατική αριστοκρατία, όμως δεν παύουν να βρίσκονται καθημερινά αντιμέτωποι με τις επιπτώσεις του τογιοτισμού. Μια τέτοια είναι το KAROSHI. Στα ιαπωνικά KAROSHI σημαίνει "θάνατος από υπερφορτίες". Οι αποκαλούμενοι "πολεμιστές της επιχείρησης" έχουν υπερβολικά μακρύ ωράριο. Σε σύγκριση με τους δυτικοευρωπαϊκούς εργάτες, στην διάρκεια ενός χρόνου δουλεύουν μισό χρόνο παραπάνω. 3000 ώρες έναντι 1600 ωρών. Ετσι οι "πολεμιστές της επιχείρησης" ΠΕΘΑΙΝΟΥΝ ΑΠΟ ΚΟΥΡΑΣΗ. Παντού. Στην δουλειά, στο μετρό, μπροστά στη τηλεόραση, στο κρεβάτι. Το KAROSHI τείνει να πάρει στην ιαπωνική επιδημική μορφή.

⁶Στις ομάδες εργασίας, εξαιτίας της σπουδαιότητας που έχει η "επικοινωνία" μεταξύ των μελών, αποκλείονται τα ξένα στοιχεία. Τέτοιοι είναι οι αμόρφωτοι, οι ηλικιωμένοι και οι μεν-σάτες. Αυτοί δεν μπορούν να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις της συμμετοχικής διεύθυνσης και άρα τους οικονομικούς στόχους της επιχείρησης. Ένας αμόρφωτος δεν είναι δυνατόν να επιμορφωθεί σε ευέλικτο, "πολυλειτουργικό" εργάτη. Ένας ηλικιωμένος δεν μπορεί φυσικά να ανταποκριθεί στην ένταση της δουλειάς. Ο μετανάστης τέλος δεν μπορεί να συνεννοηθεί και επιπλέον "διασπεί" την ομοιογένεια της ομάδας λόγω χρώματος, διαφορετικού πολιτιστικού υπόβαθρου κλπ. Όπως ακριβώς τα λένε οι Λεπέν...

γνωρισμένης ευρωπαϊκής και αμερικάνικης εργατικής τάξης κατάφερε για μερικές δεκαετίες να πετυχαίνει νίκες απωθώντας τον μαύρο εργάτη. Απωθώντας τον ιδεολογικά, αλλά κυρίως απωθώντας τον "χωροταξικά": στον "τρίτο" κόσμο ή στα γκέτο των μεγαλουπόλεων. Αλλά τώρα που η μαύρη δουλειά ξαναγεννικεύεται και στις μητροπόλεις, σαν αποτέλεσμα μα και σαν όρος της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης, τώρα που η μαύρη δουλειά περνάει τα σύνορα της εξασφαλισμένης ευρωπαϊκής εργατικής τάξης, τώρα λοιπόν ο "μαύρος" εργάτης αποκτάει "εθνικά" χαρακτηριστικά, σημαίνουσα απόχρωση δέρματος, εχθρική κουλτούρα... μόνο και μόνο για να είναι για μια ακόμα φορά ο "άλλος", ο "ξένος". Ένας ξένος που ανάλογα με την οπτική μπορεί να χρειάζεται βοήθεια -ή να αξίζει το μίσος... μα σε κάθε περίπτωση μια φιγούρα που αντιμετωπίζεται ηθικολογικά. Αλλά αυτή ακριβώς η ηθικολογία, ταίρι της ιδεολογικής διάταξης εθνικός-ξένος εργάτης είναι το έδαφος του φασισμού.

Έχει σημασία αυτή η αρχική τοποθέτηση του ζητήματος των "ξένων" εργατών στον ορίζοντα της μούρης, της μη εξασφαλισμένης δουλειάς. Γιατί δεν θα πρέπει να μπερδεύουμε τα αποτελέσματα με τις αιτίες, τις συμπεριφορές με τους ιδεολογικούς και οικονομικούς μηχανισμούς που τις γεννάνε, τις χειρίζονται και τις σημαίνουν. Έχει σημασία αυτή η τοποθέτηση για να ξέρουμε τι πρέπει να αντιπαλεύουμε.

Κανα δύο κοινότυπες παρατηρήσεις, οι συνέπειες τους...

Υποτίθεται πως "οι ξένοι εργάτες σπάνε τα μεροκάματα". Και ακόμα υποτίθεται πως με αυτό το τρόπο "παίρνουν τις δουλειές από τους έλληνες εργάτες". Θα ήταν παρόλα αυτά το ίδιο μισητοί (ή το ίδιο αξιολύπητοι) αν αντι για τα μεροκάματα έσπαγαν μανάβικα ή σούπερ-μάρκετ, κι ως μην έπαιρναν τη δουλειά κανενός. Γενικά το "πρόβλημα" με αυτούς είναι πως ακόμα και αν δεν παραβίαζαν την ηθική της εξασφαλισμένης εργασίας θα παραβίαζαν την "τάξη και τον νόμο". Αλλά τί άλλο θα μπορούσαν άραγε να κάνουν; Η ηθικολογία λέει πως θα έπρεπε να κάτσουν ήσυχα-ήσυχα στη χώρα "τους" μέχρι να πεθάνουν από πείνα, ει δυνατόν μάλιστα μπροστά στους δέκτες των σε ανία ντόπιων (κάθε φορά) τηλεθεατών.

Αφού λοιπόν οι δύο αρχικές "διαπιστώσεις" δεν οδηγούν παρά στο συμπέρασμα πως το "πρόβλημα" των "ξένων" εργατών είναι το ότι υπάρχουν.. μας ενδιαφέρουν ιδιαίτερα. Γιατί δείχνουν τον τρόπο με τον οποίο η ρητορεία του νεοφασισμού γίνεται αληθοφανής και πειστική. Γιατί δείχνουν επίσης την παρουσία ενός "εθνικού εργατισμού" πίσω από τον νεοφασισμό και τον ρατσισμό.

Κατ'αρχήν τα μεροκάματα τα σπάνε προπαντός οι "έλληνες": σε κάθε δουλειά στην οποία οι εργάτες δεν είναι οργανωμένοι συλλογικά στο σύνολο τους ώστε να διαπραγματεύονται δυναμικά στο σύνολο τους με κάθε αφεντικό μεμονωμένα ή με το σύνολο των αφεντικών, υπάρχει αρκετός χώρος για τα ξεχωριστά, ατομική διαπραγμάτευση του αφεντικού με τον εργάτη. Και ξεχωριστή διαπραγμάτευση σημαίνει διαπραγμάτευση με τους όρους του αφεντικού. Ασφαλώς δεν πρέπει να υπάρχει ούτε ένας ανόητος σε αυτή τη χώρα που να πιστεύει πως αυτή η τακτική εγκανιάστηκε από τους "ξένους" εργάτες...

Όπως και να έχει πάντως είναι γνωστή η κρίση των συλλογικών εργατικών οργανώσεων κάθε κλίμακας στην Ελλάδα. Και γι' αυτό -ακριβώς γι' αυτό- το σπάσιμο του μεροκάματος σαν στόχος αλλά και σαν αποτέλεσμα της ατομικής διαπραγμάτευσης είναι μάλλον ο κανόνας παρά η εξαίρεση, τουλάχιστον εκεί που η ειδικευση είναι μικρή και άρα η προσφορά εργασίας μεγάλη. Θα το μιλούσαμε μάλιστα να πούμε πως το σπάσιμο του μεροκάματος, όντας μια υλική έκφραση του συσχετισμού δυνάμεων ανάμεσα στους εργάτες (συνολικά, σαν τάξη) και τα αφεντικά (επίσης συνολικά, σαν τάξη), γίνεται και επίσημα, μέσα από την γενική συλλογική σύμβαση εργασίας -εκτός κι αν έχει βρεθεί κάποιος "αντικειμενικός" τρόπος να προσδιορίζεται κάθε χρόνο ο ελάχιστος απαραίτητος μισθός του ανειδίκευτου εργάτη... Έτσι και αλλιώς πάντως, η αιτία του σπασίματος στα μεροκάματα, είτε είναι η ελλειψη συλλογικότητας, είτε είναι η έλλειψη δυναμισμού, είτε είναι και τα δύο, είναι πολύ σοβαρή και πολύ πλατιά για να την χρεωθούν οι "ξένοι" εργάτες.

Μερικοί σκέφτονται -και κατ' αρχήν όχι λαθεμένα- πως το πρόβλημα θα λυνόταν αν έμπαιναν οι "ξένοι" εργάτες στα "ελληνικά" συνδικάτα. Αλλά δυστυχώς αυτή η σκέψη είναι στην πράξη μονομε-

Εγκλημα στη Λάρισα για χωράφι

ΛΑΡΙΣΑ, 18. Εγκλημα για λίγα μέτρα γης έγινε χθες το πρωί, 7 χιλιόμετρα έξω από τη Λάρισα, όταν ο 42χρονος γεωργός Γιώργος Γκριζιώτης, μετά από καυγά, πυροβόλησε με καραμπίνα και σκότωσε τον 67χρονο βενζινοπώλη Ανδρέα Γκατζιρούλη, πατέρα δύο παιδιών.

Στις 10 χθες το πρωί, ο Γκριζιώτης πήγε στο βενζινάδικο του θύματος, στην εθνικό οδό Λάρισας - Φαρσάλων, για να λύσουν χρόνια κτηματική τους διαφορά.

.....
να ανακηρυχθεί εθνικός ήρωας, αμέσως. Γιατί η ίδια ακριβώς πράξη για τους ίδιους ακριβώς λόγους, πολλαπλασιασμένη επι εκατό χιλιάδες ισούται με εθνικό καθήκον.

(και οι προδότες που τον συνέλαβαν και τον κατηγορούν, να κατατομηθούν....)

ΔΙΑΦΩΝΕΙΤΕ;;;

ρής: αντιμετωπίζοντας το ζήτημα σαν πρόβλημα των "ξένων" εργατών, εστιάζοντας ξανά και ξανά σε αυτούς τους ξαφνικούς "μουσαφιρηδες", παραβλέπεται η πικρή αλήθεια πως είναι πρώτα και κύρια οι "έλληνες" εργάτες που λείπουν απο τα συνδικάτα τους, πως είναι πρώτα και κύρια αυτών η απουσία και η "προτίμηση" στην ατομική διαπραγμάτευση που εξασφαλίζει στα αφεντικά έναν ευνοϊκό συσχετισμό δυνάμεις συνολικά.

Το "σπάσιμο" λοιπόν του μεροκάματου δεν ανήκει ούτε στη σφαίρα της ηθικής, ούτε στην σφαίρα των "ατομικών" ή των "εθνικών" ή των "φυλετικών" χαρακτηριστικών. Είναι μια στιγμή, μια υλική στιγμή, καλύτερα μια "χρηματική" στιγμή, σε μιά αλυσίδα σχέσεων μεταξύ εργατών και αφεντικών απο την μιά, μεταξύ εργατών και εργατών απο την άλλη. Υπάρχουν και άλλες τέτοιες στιγμές, εξίσου υλικές, όπως το ωράριο ή οι συνθήκες στη δουλειά. Όλες μαζί αυτές οι στιγμές δείχνουν την κατάσταση της εργατικής τάξης ή τμημάτων της μέσα στον πλήρη συσχετισμό της δυνάμεις στη ταξική αντιπαράθεση. Ακριβώς για να αποδείξουμε αυτή την "αντιδιαπίστωση" πρέπει να θυμήσουμε ότι το "σπάσιμο" του μεροκάματου σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι αυτή τη στιγμή η κυρίαρχη πρόταση των ντόπιων αφεντικών + πρόταση που γίνεται δεκτή σαν "εθνική αρετή" απο τους "ελληνες" εργάτες: α μην ξεχνάμε πως οι εκκλήσεις για επενδύσεις στη χώρα γίνονται στη βάση της πιο φτηνής (σε σχέση με άλλους ευρωπαίους) δουλειάς των ντόπιων εργατών... πράγμα που πολύ απλά σημαίνει πως αυτοί που θεωρούν μιάσματα τους αλβανούς πρέπει να αποδείξουν πως μπορούν να είναι οι "αλβανοί" της ευρώπης...

Γιαυτό λοιπόν το πρώτο αντιρατσιστικό (και όχι μόνο) πράγμα που θα πρέπει να κάνουμε είναι να βγάλουμε την ρετινιά του σπασίματος του μεροκάματου απο τους "ξένους" εργάτες, περιγράφοντας με την μεγαλύτερη δυνατή δύναμη και διαύγεια την αλήθεια σχετικά με την έτσι κι' αλλιώς πολιτική σημασία του μισθού και του μεροκάματου. Το αυτονόητο επόμενο πράγμα που μας περιμένει είναι να αντιμετωπίσουμε (και) αυτό το ζήτημα στην γραμμή ταξικών εργατικών οργανώσεων. Τόσο μάλιστα περισσότερο αφού και η υποτίμηση ή η απαξίωση της εργασίας (επικυρωμένη ή όχι μέσα απο διαπραγμάτευση) και η "επιτυχία" του φθηνότερου κάθε φορά εργάτη να γλυτώσει την απόλυτη πείνα, παράγονται απο την απειλή της ανεργίας, που είναι οργανικό στοιχείο των χειρισμών των αφεντικών. Καμιά στάση και καμιά επιλογή δεν θα είναι αντιρατσιστική (και δεν θα είναι τέτοια επειδή δεν θα είναι ούτε ταξική) αν χάσουμε απο τον ορίζοντα μας αυτό το σημείο: την ανεργία σαν πολιτικό χειρισμό των αφεντικών.

Γιατί τώρα, με τον αέρα των αιώνια νικητών, φανακισμένοι απο τα ίδια τους τα ψέματα, δεν διστάζουν οι αφέντες να κάνουν δημόσια γνωστό το αίσιος τους: δίπλα στους πίνακες της επίσημης (ή ανεπίσημης) ανεργίας δεν παραλείπουν να δημοσιεύουν τα "επίσημα" κέρδη τους... και πρέπει (έτσι θέλουν) να βάλουμε εμείς, μόνοι μας, τα "νούμερα" των "ξένων" εργατών δίπλα στα "νούμερα" των ανέργων, ώστε να φανεί τάχα η αιτία της ανεργίας... Μονάχα πορωμένοι, έμμισθοι φασίστες μπορούν αντέξουν τόση βλακεία...'

Είναι λοιπόν τώρα που χρειάζεται να μπει σαν άμεσος στόχος μας η λιγότερη δουλειά - δουλειά για όλους (όσους θέλουν τέλος πάντων). Αν τα αφεντικά θέλουν να γίνουμε φτηνότεροι απο κάθε άποψη (συμπεριλαμβανομένης της ηθικής, της συναισθηματικής, της διανοητικής...) εμείς έχουμε κάθε λόγο να γίνουμε, απο κάθε άποψη, ακριβότεροι. Και αυτό δεν είναι ιδεολογική επιλογή. Είναι όρος ζωής.....

Για να το πούμε αλλιώς: η υποδεικνυόμενη και πραγματοποιούμενη αθλιότητα του εργάτη ή θα γίνει αφετηρία ενός έστω και "περιορισμένου" αλλά πάντως ταξικού πολέμου, ή θα είναι μια "θλιβερή" είδηση για τα χορτάτα μεσοστρώματα...Αλλά τότε ας μην ελπίζουμε πολύ στον ανθρωπισμό και στον αντιφασισμό τους...

...και μιιά ερώτηση...

Σε σχέση με τα πιο πάνω πολλοί είναι εκείνοι που θα σκεφθούν πως "τίποτα δεν γίνεται". Η, πως όλα αυτά "...είναι πολύ γενικά".

Πράγματι, όλα αυτά είναι γενικά. Είναι τόσο γενικά όσο χρειάζεται για να ξέρουμε που πατάμε και που βρισκόμαστε. Από την άλλη είναι αρκετά "λίγα" αν τα μετρήσουμε με την ηττοπάθεια που έχουν προκαλέσει μια σειρά ήττες, και των εργατικών αγώνων γενικά, και των πιο συνειδητών αγωνιστών και αγωνιστριών ειδικά. Αλλά είναι αλήθεια (και αυτό έχει πολύ μεγάλη σημασία) πως ο ρατσισμός και ο φασισμός φυτρώνουν ακριβώς σε αυτό το έδαφος: το έδαφος της συντριβής της εργατικής συνείδησης, το έδαφος της συντριβής του συνειδητού εργατικού, προλεταριακού ανταγωνισμού. Γιατί δεν πρόκειται για ιδεολογίες που "φύσει" αγνοούν τον εργάτη - πρόκειται για ιδεολογίες που "εντάσσουν" τον εργάτη, που κυριολεκτικά και μεταφορικά τον επιστρατεύουν. Αρα δεν αρκεί να "κλαδεύουμε" αυτόν τον εφιάλτη προσδοκώντας πως θα τον κρατήσουμε σε κάποιο "ελεγχόμενο" μέγεθος. Πρέπει να τον ξεριζώσουμε, να του στερήσουμε το έδαφος.

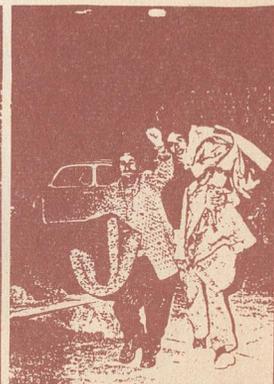
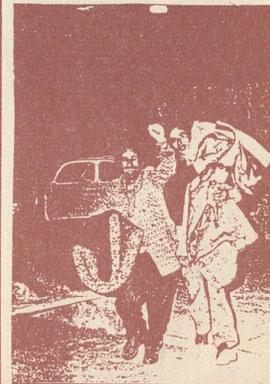
Είναι λοιπόν αναγκαία κάθε πρωτοβουλία που θα φτιάχνει αναχώματα ενάντια στην εξέλιξη του ρατσισμού. Θα είναι όμως και ικανή μονάχα αν μεταφέρει τις "οδηγίες" για μακροπρόθεσμες, αποφασιστικές, μαχητικές και ταξικές γραμμές δράσης. Θα είναι ικανή αν μεταφέρει τις απαντήσεις στα ερωτηματικά που προσπαθεί να "απαντήσει" για λογαριασμό του ο φασισμός, ο κρατισμός, εν τέλει ο καπιταλισμός.

Σε αυτή τη λογική η τοποθέτηση που προηγήθηκε σκόπευε να απαλλοτριώσει το έδαφος, τα ψεύδη της "ξενο"-συμπωματολογίας που είτε έτσι είτε αλλιώς τονίζουν έναν διαχωρισμό στην βάση των "εθνικοτήτων", ανάμεσα στους εργάτες. Και αξίζει να επιμείνουμε σ αυτήν, ξαναδιατυπώνοντάς την με τη μορφή ερώτησης:

Είναι σίγουρο πως τα "εθνικά" επίθετα δεν είναι ψευδώνυμο του (πλανητικού) καταμερισμού εργασίας και πλούτου; Είναι σίγουρο πως το "πολωνός" ή το "πακιστανός" δεν είναι το ψευδώνυμο του καινούργιου βιομηχανικού εργάτη, του εργάτη που έχει ενσωματώσει την ήττα του κομμουνισμού; Είναι σίγουρο πως το "φιλιπινέζα" δεν είναι το ψευδώνυμο του εργάτη "κοινωνικών υπηρεσιών";

Και για να το πούμε ωιά: είναι σίγουρο πως το "αλβανός" (και αύριο ίσως κάτι άλλο) δεν είναι το ψευδώνυμο του ανειδίκευτου εργάτη-άνεργου που συν τοις άλλοις έρχεται στον "ύστερο καπιταλισμό" βίαια, από εκατό χρόνια πριν; Είναι σίγουρο πως το "αλβανός" αφορά κάποια "εθνική" τραγωδία ή κάποια "εθνική υπανάπτυξη" και όχι την δημιουργία δια της βίας απο τα αφεντικά, απο τον καπιταλισμό, του ίδιου του προλεταριάτου; Είναι σίγουρο πως οι "μετακινήσεις πληθυσμών" σας θυμίζουν μόνο τους χάρτες;

Οχι και τόσο γενική αυτή η ερώτηση. Οχι και τόσο αυτονόητη η απάντηση. Μα βέβαιο πως είμαστε οι πολωνοί, είμαστε οι φιλιπινέζες, είμαστε οι αλβανοί στην ίδια τη χώρα "μας".....

ΓΕΝΕΤΙΚΗ: μικροκαπιταλισμός, τεχνικοφασισμός, ή πως η πραγματικότητα είναι πιο φρικτή από τις υποσχέσεις τους

Θα μπορούσε να είναι κατάδυση στις πιο "δυνατές" συλλήψεις της επιστημονικής φαντασίας. Αλλά είναι μονάχα η πραγματικότητα. Η πραγματικότητα της ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ. Ωμή αν και αδιόρατη, παρούσα αν και κανείς δε την ανήγγειλε επίσημα...

Πρόκειται για τα κατορθώματα "επιστημονικών" κλάδων σαν την βιολογία, την χημεία και την ιατρική, κατορθώματα των τελευταίων είκοσι χρόνων -αν και είναι εύκολο να αποδειχθεί πως οι αφετηρίες αυτών των κατορθωμάτων βρίσκονται στα φασιστικά χρόνια του '30 και του '40. Κάτι που θα ήταν αρκετό από μόνο του για να μας φωτίσει για την "ανεπίσημη" ιστορική διαδρομή μερικών τεχνικών κυριαρχίας τις τελευταίες πέντε δεκαετίες, τεχνικών που εδώ και εκεί ξαναβρίσκουμε μπροστά μας στον εφιάλη του μέλλοντος. Γιατί είναι βέβαιο πως οι μόνες επιστήμες που καλλιεργούνται στο κόσμο αυτό είναι οι επιστήμες της χειραγώγησης.

Ο κίνδυνος να τρομοκρατηθούμε σε βαθμό οριστικής παράλυσης από αυτά τα τεχνικο/καπιταλιστικο/κρατικά δίκτυα που φαίνονται ικανά (και προπάντων διατεθειμένα) να κυριαρχήσουν στην ζωή αυτού του πλανήτη φτάνοντας κυριολεκτικά μέχρι τα κύτταρα μας είναι κάτι περισσότερο από πιθανός. Το ίδιο πιθανό είναι να "προτιμήσουμε" κάποια απόχρωση ευτυχούς ηλιθιότητας και άγνοιας, μιάς και αυτά τα δύο τυγχάνουν ιδιαίτερου σεβασμού σε ολόκληρη την επικράτεια του καπιταλιστικού κόσμου.

Ας μην βιαστεί λοιπόν κανείς να θυμώσει (και να ξεχάσει αργότερα) αυτά τα "νέα" της γενετικής τεχνολογίας...γιατί έχει αποδειχθεί παντού ότι ο με-ημερομηνία-λήξης θυμός είναι μονάχα σπασμός φόβου ή γκριμάτσα βλακείας, και πάντως δεν κατάφερε να εμποδίσει πουθενά την επέκταση της καπιταλιστικής κυριαρχίας. Καλύτερα θα είναι αν "χωνέψουμε" μερικά πράγματα, καλύτερα θα είναι αν "ενοσωμάτωσουμε" την οργή για αυτά τα "κακά νέα" σε ένα σχέδιο χειραφέτησης....

Με τον όρο γενετική τεχνολογία εννοείται σήμερα ένα πλήθος τεχνικών, όπως η σύνδεση των γονιδίων (την οποία οι "επιστήμονες" ονομάζουν τεχνολογία ανασυνδυασμού του DNA), η κλωνοποίηση, η συγχώνευση των κυττάρων, και κάμποσες άλλες. Πρόκειται για τεχνικές εφαρμογές που στηρίζονται σε έρευνες και πειράματα βιολόγων, χημικών και γιατρών, εφαρμογές εφικτές χάρη στις "προόδους" των ηλεκτρονικών τεχνολογιών.

Μπορεί ο όχι ενημερωμένος να υποθέσει ότι αυτή η καινούργια τεχνολογία και οι αντίστοιχοι υπηρέτες της εργάζονται για το καλό της ανθρωπότητας, π.χ. για την έρευνα και την θεραπεία ασθενειών. Αλλά η αλήθεια είναι ακριβώς αντίθετη: πρόκειται για τεχνολογία και έρευνες που χρηματοδοτούνται και ελέγχονται άμεσα από πασιγνωστες πολυεθνικές της χημικής και της φαρμακευτικής βιομηχανίας όπως η MONSANTO, η SANTOZ, η CIBA-GEIGY, η DUPONT, η NESTLE, η SHELL, η ELI-LILLY. Μιλάμε λοιπόν για επιστήμη οργανικά ενταγμένη στα σχέδια βιομηχανιών, στρατιωτικών, πολιτικών.

Η γενετική τεχνολογία έχει ξεκάθαρο σκοπό να τροποποιήσει αυτό που αφηρημένα ονομάζουμε φύση, συμπεριλαμβανομένης και της ανθρώπινης τέτοιας, ώστε να δουλεύει για διάφορους σκοπούς γρηγορότερα, αποτελεσματικότερα, και οπωσδήποτε κάτω από σχέδια, προδιαγραφές και έλεγχο. Από αυτή την αφετηριακή θέση της η γενετική τεχνολογία δεν είναι προανατολισμένη για

παράδειγμα μόνο στη θεραπεία ασθενειών αλλά και στην δημιουργία καινούργιων -εκτός αν είναι κάποιος πεισμένος πως μιά φαρμακευτική εταιρεία θα μπορούσε να χρηματοδοτεί έρευνες που θα έκαναν τους πελάτες της υγιείς, μιας δια παντός...Το ίδιο, εννοείται, ισχύει και για τις χημικές βιομηχανίες ή τις βιομηχανίες τροφίμων: ο στόχος της "τεχνολογικοποίησης" ή της "μηχανικοποίησης" εκείνων που ως πρόσφατα ονομάζαμε ζώα, φυτά ή έντομα, είναι ένας "ευδιάμεσος" στόχος. Από την στιγμή που αυτός έχει γίνει, γίνεται, ή πρόκειται να γίνει κατορθωτός χάρη στην γενετική τεχνολογία, ολόκληρη η φρίκη του καπιταλισμού θα αναδειχθεί σαν η μοναδική "φύση".

Η γενετική τεχνολογία επεμβαίνει λοιπόν, η προσπαθεί να επέμβει, σε κάθε τι ζωντανό, ξεκινώντας από μονοκύτταρους οργανισμούς και φτάνοντας μέχρι τα πιο πολύπλοκα φυτά και θηλαστικά. Επεμβαίνει, ή για να το πούμε με έναν "επιστημονικό" όρο απόλυτα κατανοητό ωστόσο στο πλατύ κοινό, μεταλλάζει. Τα διαφημιζόμενα από τα αφεντικά αποτελέσματα αυτών των μεταλλάξεων δεν είναι ασήμαντα: τα περίφημα βακτηρίδια ICE-MINUS μεταλλάχτηκαν γενετικά ώστε να εμποδίζουν τις ζημιές από πάγο στις καλλιέργειες. Διάσημα εξάλλου είναι τα βακτηρίδια που "κάνουν" τις πετρελαιοκηλίδες. Σε ένα επίπεδο μεγαλύτερης συνθετότητας ανθρώπινα γονίδια έχουν εισαχθεί σε κύτταρα προβάτων ώστε να παράγουν φαρμακευτικές ουσίες στο γάλα τους, ενώ φυτά έχουν μεταλλαχθεί με κλωνοποίηση¹.

Αλλά αυτά τα θεαματικά "θετικά" αποτελέσματα της γενετικής τεχνολογίας, ("θετικά" εννοείται μονάχα στο βαθμό που μπορεί να υπάρξει κάποιο μέτρο κρίσης και αξιολόγησης, κάτι για το οποίο αμφιβάλλουμε) είναι μονάχα η επίσημη, η ομολογημένη πλευρά της δράσης των τεχνολόγων της γενετικής. Γιατί ακόμα και αυτά τα διάσημα μεταλλαγμένα είδη, είτε πρόκειται για βακτηρίδια, είτε για φυτά, είτε για πρόβατα και αγελάδες είναι ασαφή σε πραγματικό περιβάλλον. Και δεν μπορεί να είναι αλλιώς, μιάς και οι γενετικές παρεμβάσεις και οι σχεδιασμένες μεταλλάξεις δεν μπορούν να λάβουν υπόψη τους τους πρακτικά άπειρους εξωτερικούς παράγοντες που περιβάλλουν το "καινούργιο" είδος ενεργώντας επάνω του. Ετσι λοιπόν (και αυτό δεν είναι απλά μια υπόθεση) μεταλλαγμένοι ιοί που χρησιμοποιούνται σαν εμβόλια εναντίον ασθενειών σε ζώα, σε φυτά ή σε ανθρώπους μπορούν να προκαλέσουν παρόμοια αρρώστια σε άλλα είδη του περιβάλλοντος τους² ή να μεταλλαχτούν σε ιούς μιας καινούργιας αρρώστιας για την οποία δεν υπάρχει θεραπεία³...

Αλλά εκείνο που θα πρέπει να θεωρηθεί επίσης κάτι παραπάνω από πιθανό, είναι να περιέχονται στους μεταλλαγμένους ιούς-εμβόλια όχι τυχαία αλλά σκόπιμα οι "οδηγείς" για την δημιουργία μιας επόμενης αρρώστιας, κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες του εξωτερικού περιβάλλοντος...Δεδομένου πως οι χημικές για παράδειγμα και οι αγροχημικές βιομηχανίες θα ήταν ιδιαίτερα ευτυχείς να διαθέτουν τέτοια "πακέτα" φαρμάκων/ασθενειών⁴ θα πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα καχύποπτοι για τον τρόπο με τον οποίο ξεσπάνε κάποιες επιδημίες στις αγροτικές καλλιέργειες τα τελευταία χρόνια⁵.

Μπορεί να υποθέσει κανείς πως η σκοπιμότητα σε τέτοιους χρήσεις της γενετικής τεχνολογίας δεν μπορεί να αποδειχθεί -η αλήθεια είναι ωστόσο πως δεν μπορεί να αποκλειστεί, το αντίθετο μάλιστα. Μπορεί να υποθέσει κανείς

επίσης πως η "αστάθεια" των προϊόντων της γενετικής τεχνολογίας είναι μονάχα ένας προσωρινός φόρος της "επιστήμης" προς την πρόοδο της -και πως αργά ή γρήγορα θα επιτευχθεί μια σταθερότητα. Όμως και εδώ η αλήθεια είναι πως η φενακισμένη και φενακιστική πορεία της τεχνολογίας γενικά, αλλά και της γενετικής τεχνολογίας ειδικά, είναι επικίνδυνη όχι μόνο εξαιτίας των "ατελειών" της. Είναι επικίνδυνη εξαιτίας των σκοπών και των μεθόδων της.

Δεν μπορεί π.χ. κανείς να αμφιβάλλει πως η καθιέρωση γενετικά μεταλλαγμένων ποικιλιών τόσο στις καλλιέργειες όσο και στην κτηνοτροφία "δένει" τον ζωικό και φυτικό κόσμο και την διαχείριση τους στον σχεδιασμό και τις απαιτήσεις μιας μειωμένης δολοφώνων ανάμεσα στο ανθρώπινο είδος. Και αν αυτό το είδος έχει φανεί "ανθεκτικό" μέχρι σήμερα, δεν πρέπει ωστόσο να ξεχνάμε πως τα περισσότερα δεινά του (αλλά και του πλανήτη ολόκληρου) οφείλονται στην εξουσία αυτής της μειωμένης δολοφώνων και των λακέδων τους.

Ετσι λοιπόν ένα "φυσικό" περιβάλλον τεχνολογικά προσαρμοσμένο έτσι ώστε να αντέχει και να τροφοδοτεί την "πρόοδο" του καπιταλισμού, είναι τυπικά μόνο "φυσικό". Ουσιαστικά είναι ένα μηχανολογικό περιβάλλον, ελεγχόμενο και ταυτόχρονα παρόντος ελέγχου. Και δεν μιλάμε για κάποιο μέλλον. Μιλάμε για το παρόν: η καπιταλιστική αναδιάρθρωση της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, με κύρια όπλα την γενετική τεχνολογία, την χημική βιομηχανία και την βιομηχανία τροφίμων συντελείται ήδη σε μεγάλη κλίμακα για αρκετά χρόνια, και ένα πλήθος προϊόντων/εμπορευμάτων έχουν εξαφανιστεί και εξαφανίζονται αυτό που σε λίγο θα λέμε "προκαπιταλιστική φύση".

Από την άλλη μεριά υποτίθεται πως χάρη στη γενετική τεχνολογία αυξάνεται ο "πλούτος"... Ξέρουμε καλά όμως που καταλήγει αυτός ο "πλούτος", και ό-

χι βέβαια επειδή είναι πλούτος απο σκατά: θάβεται. Την ίδια στιγμή που τεράστιες εκτάσεις του πλανήτη είναι καταδικασμένες με μεθόδους ανάμεσα στις οποίες η γενετική και η βιοτεχνολογία δεν είναι οι λιγότερο πολεμικές, ο πολιτισμένος κόσμος θάβει τον "πλούτο" του -εκτος (σως από εκείνα τα φορτία που είναι τόσο δηλητηριασμένα ώστε είναι ακατάλληλα ακόμα και για πέταμα. Αυτό, πάντα φτάνουν στους λιμασμένους, με αντάλλαγμα (σως κάποιες πρώτες ύλες της γενετικής τεχνολογίας και κάποια πεδία "δοκιμών").

Αφήσαμε τελευταίο τον (εύλογα;) σημαντικότερο "στόχο" της γενετικής τεχνολογίας: το ίδιο το ανθρώπινο είδος.

Εδώ τίποτα δεν διαρρέει. Όμως ήταν πριν λίγα χρόνια, για την ακρίβεια στα 1986, όταν σε συνάντηση εταιρειών σχετικών με την γενετική τεχνολογία, ένας γάλλος "ειδικός" δέχτηκε την ερώτηση αν είναι δυνατή η δημιουργία "ανθρώπινων αντιγράφων", με κλωνοποίηση. "Πιστεύω πως είμαστε αρκετά κοντά σε μια τέτοια δυνατότητα..." ήταν η απάντηση, για να συνεχίσει: "...το ζητήμα όμως δεν είναι αν το μπορούμε, αλλά αν το θέλουμε.."

Λαμβάνοντας υπόψη την ιστορικά αποδεδειγμένη δεισιδαιμονία του λευκού, πολιτισμένου, δυνατού άντρα απέναντι στο "μυστήριο" της ζωής και της δημιουργίας της, λαμβάνοντας υπόψη τον "ζωικό" φετιχισμό κάθε εξουσίας και ειδικά του καπιταλισμού όπως έχει εκφραστεί στην πιο καθαρή του μορφή, στον φασισμό, λαμβάνοντας τέλος υπόψη πως η τεχνικό/καπιταλιστική επίθεση εξελίσσεται χωρίς σοβαρές αντιστάσεις στα περισσότερα μέτωπα, μπορούμε να υποθέσουμε με σιγουριά πως η απάντηση του γάλλου "ειδικού" ήταν απλά αντεστραμμένη: "Θέλουμε, και προσπαθούμε..." αυτό είναι το σωστό μοτίβο της γενετικής τεχνολογίας.....

1: Λιγότερο διάσημες είναι πολλές άλλες περιπτώσεις... Για παράδειγμα έχει παραχθεί ένα είδος μεταλλαγμένου φυτού πατάτας, το οποίο αντί για δύο περιέχει ένα μόνο στατικό αμύλο, την αμυλοπηκτική. Οι πατάτες αυτές δεν τρώγονται αλλά χρησιμοποιούνται από την βιομηχανία τροφίμων σαν "πηγή" της αμυλοπηκτικής, μιάς και η ουσία αυτή είναι βάση για σύνθεση χρωστικών ουσιών, ζωικών τροφών, τροφίμων τύπου ανακ και βιομηχανοποιημένων γλυκών. Το κέρδος της βιομηχανίας από την "εφεύρεση" της μεταλλαγμένης πατάτας είναι ότι στις κανονικές πατάτες ο διαχωρισμός των ουσιών απαιτεί μεγαλύτερη κατανάλωση ενέργειας...

2: Το πιο γνωστό παράδειγμα είναι η παράνομη δοκιμή, πριν μερικά χρόνια, ενός εμβολίου με ζωντανό/μεταλλαγμένο ιό κατά της λύσσας σε αγελάδες στην Αργεντινή. Το αποτέλεσμα ήταν να μολυνθούν από τον ιό πολλοί αγελαδοτρόφοι...

3: Είναι βέβαια σίγουρο πως σε μιά τέτοια περίπτωση η αρχική (και ουσιαστική) αιτία της αρρώστιας είτε δεν θα βρεθεί, είτε δεν θα ανακινωθεί. Όπως π.χ. έχει συμβεί με το AIDS. Όπως πολύ πιθανόν να συμβεί με άλλες "αγνώστου ταυτότητας" αρρώστιες στο μέλλον... Αλλά τόσο στις ΗΠΑ όσο και στην Ευρώπη υπάρχει επίσημη παραδοχή για χρήση μεταλλαγμένων γενετικών ιών σε εμβόλια... Και όσοι θυμούνται τα "παιδιά" της θαλυδομίνης μπορούν να κάνουν ορισμένες σκέψεις...

4: Ετσι για παράδειγμα η χημική βιομηχανία CIBA-GEIGY έκανε πειράματα σε αυτά καπνού: εισάγοντας νέα γονίδια στην δομή του φυτού κατάφερε να άρει την δηλητηριώδη επίδραση του ζιζανιοκτόνου ατρασίνη επάνω στο φυτό του καπνού. Ετσι έφτιαξε ένα καλό "πακέτο": νέο παρασιτοκτόνο-νέο ποικιλία τυτού καπνού, ανθεκτική στο νέο παρασιτοκτόνο... Άφρο, εννοείται, η ίδια εταιρεία ή κάποιος ανταγωνιστής της θα λανσάρει ένα ακόμα πιο νέο ζιζανιοκτόνο απέναντι στο οποίο η ποικιλία αυτή δεν θα είναι τόσο ανθεκτική... είναι ένας σχετικά απλός τρόπος για να ανθίζουν πάντα τα κέρδη των εταιρειών...

5: Κάποιες τέτοιες περιπτώσεις γίνονται γνωστές όταν οι ζημιές είναι μεγάλες. Εκείνο που είναι λιγότερο γνωστό είναι πως σε πολλές "νέες" ποικιλίες, π.χ. στα οπωροκηπευτικά (ντουάτες κ.λ.π.) υπάρχουν αρρώστιες που αντιμετωπίζονται πλέον μόνο με αντιβιοτικά. Η συνταγή τους δίνει και ένα χρονικό διάστημα αποβολής του αντιβιοτικού από τα φυτά (π.χ. 20 ημέρες) το οποίο βέβαια υπολογίζεται από την εταιρεία... Εν πάσει περιπτώσει αυτό υποτίθεται πως είναι κάποιο όριο μη κατανάλωσης του καρπού, γιατί δεν έχει αποβάλλει το φάρμακο. Ελα όμως που οι νόμοι της αγοράς απαιτούν βιασύνη...

6: Πρόσφατα δημοσιεύτηκε στα φιλά των εφημερίδων η είδηση πως στις ΗΠΑ κατασκευάστηκε εργαστηριακά και πρόκειται να "τεθεί σε κυκλοφορία" από το 1993 ένα καινούριο είδος ντουάτας, με βελτιωμένα χαρακτηριστικά γεύσης και αρώματος. Το καινούριο είδος θα ονομάζεται με τα αρχικά των λέξεων άρωμα-γεύση, και η εταιρεία που θα το παράγει πιστεύει πως θα κερδίσει τους καταναλωτές καθώς έχουν διατυπωθεί πολλά παράπονα για τις συμβατικές ντουάτες.

7: Η νομοθεσία στην Ευρώπη είναι πολύ αυστηρή στην προστασία του απόρρητου των ερευνών της γενετικής τεχνολογίας. Η πιο τρανταχτή απόδειξη της μυστικότητας κάτω από την οποία γίνονται οι σχετικές έρευνες είναι η σύλληψη τον Δεκέμβριο του 1987, στην Γερμανία, της ULLA PENSELIN και της INGRID STROBL, γενετικών, με την κατηγορία του εγκληματισμού της οργάνωσης "επαναστατικοί προήνες". Στην πραγματικότητα το αδίκημα των δύο αγωνιστριών ήταν ότι ασχολούντοσαν δημόσια και πολιτικά ενάντια στην γενετική τεχνολογία, τις πολιτικές δημογραφικού ελέγχου του πληθυσμού, και τον σεξτουρισμό, πράγμα που κατά την άποψη του γερμανικού κράτους συνιστούσε υπόδειξη στόχων για τρομοκρατικές επιθέσεις... Για την ιστορία: η μεν ULLA PENSELIN αφέθηκε ελεύθερη μετά από 8 μήνες προφυλάκιση, η δε INGRID STROBL καταδικάστηκε τον Μάη του 1989 σε 5 χρόνια φυλάκιση.

Η ΠΙΟ ΚΑΤΩ ΑΠΟΨΗ ΣΤΟΙΧΙΖΕΙ ΜΟΝΟ ΔΕΚΑΕΝΝΙΑ ΜΗΝΕΣ ΦΥΛΑΚΗ (η αντίθετή της στοιχίζει ισόβια αθλιότητα)

ΟΙ ΓΕΙΤΟΝΙΚΟΙ ΛΑΟΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΧΘΡΟΙ ΜΑΣ ΟΧΙ ΣΤΟΝ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Εμείς, που υπογράφουμε αυτό το κείμενο, έχουμε διαφορετική άποψη, ριζικά αντίθετη, απ' αυτήν της κυβέρνησης και του επίσημου συναινετικού πολιτικού κόσμου για τα εθνικά θέματα, το ζήτημα της τέως Γιουγκοσλαβικής Μακεδονίας και τους κινδύνους που απειλούν το λαό της χώρας μας.

Είμαστε σίγουροι ότι παίζεται στις πλάτες μας ένα βρώμικο παιχνίδι, που κι αν ακόμα δεν καταλήξει σε πόλεμο, θα έχει οδυνηρές συνέπειες στη ζωή όλων μας. Κυβέρνηση, πολιτικά επιτελεία, καλοπληρωμένοι δημοσιογράφοι, στρατηγοί και μητροπολίτες προσπαθούν να μας πείσουν ότι κινδυνεύουμε. Παρουσιάζουν μια εικόνα ασφυκτικής περικύκλωσης της Ελλάδας που δημιουργεί ανασφάλεια και φόβο στους Έλληνες πολίτες.

Εμείς λέμε ότι αυτό γίνεται σκόπιμα. Οι ηγέμονες μας καλλιεργούν την εθνικιστική υστερία, την πατριδολαγνεία και την προγονολατρεία για να μας κάνουν να ξεχάσουμε την οικονομική εξαθλίωση, την ανεργία, τη συρρίκνωση του εισοδήματος και την υποβάθμιση της ποιότητας ζωής μας, την καταπίεση των φαντάρων και τα θανατηφόρα δυστυχήματα στο στρατό, την υποταγή τους στα πολιτικοστρατιωτικά σχέδια των μεγάλων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων. Οι ηγεμόνες μας προσπαθούν να μας πείσουν ότι ταυτίζονται οι ανάγκες μας με τα συμφέροντα τους για να συναινέσουμε στον δικό του στόχο να γίνουν "Βαλκανιάρχες" και στις ευρύτερες επιδιώξεις των μεγάλων δυνάμεων στην περιοχή.

Μας λένε ψέμματα! Και μας δηλητηριάζουν με τον εθνικισμό, την πολεμοκαπηλεία και τον ρατσισμό!

Θέλουν να μας κάνουν να δεχόμαστε αδιάφορα τις δολοφονίες αλβανών φυγάδων στα σύνορα από τα ειδικά στρατιωτικοαστυνομικά σώματα που έχουν συγκροτήσει...

Θέλουν να αγανακτούμε, όταν κάποιος στα Σκόπια κάνει εθνικιστικές δηλώσεις αλλά να χειροκροτούμε, όταν ακούγονται πολύ χειρότερες στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη...
Θέλουν να εξαφανίσουν αξίες και παραδόσεις, που ευτυχώς διατηρεί ακόμα η ελληνική κοινωνία, όπως η φιλοξενία, η αλληλεγγύη και η ανθρωπιά...

Ναι, ο ελληνικός λαός κινδυνεύει! Αλλά όχι από το άοπλο κρατίδιο που βρίσκεται στα βόρεια σύνορα της χώρας μας. Ούτε από τους πεινασμένους αλβανούς πρόσφυγες!

Κινδυνεύουμε από τον πόλεμο που συνεχίζεται στην πρώην Γιουγκοσλαβία, και που η χώρα μας μπορεί να εμπλακεί σ' αυτόν, αν η κυβέρνηση και η αξιωματική -κυρίως- αντιπολίτευση δεν εγκαταλείψουν τα μεγαλοϊδεάτικα σχέδια και κορώνες τους και δεν σταματήσουν το παιχνίδι της εθνικής πλειοδοσίας και του "ψηφοθηρικού πατριωτισμού".

Επιτέλους, ως τότε θα μας εμπαίζουν; Εμείς λέμε καθαρά: Οχι στο κλίμα πολέμου με την τ. Γιουγκοσλαβική Μακεδονία.

Πρέπει να σταματήσει η επιθετική και ρατσιστική αντιμετώπιση του γειτονικού λαού, με το πρόσχημα της χρήσης του ονόματος "Μακεδονία", που στο κάτω-κάτω το χρησιμοποιεί εδώ και μισό αιώνα. Έχει δικαίωμα και αυτός ο λαός να αυτοκαθοριστεί εθνικά και να αποκτήσει τη στοιχειώδη κρατική υπόσταση που θα επιτρέψει την επιβίωση του.

Είναι ντροπή να δεχόμαστε αδιαμαρτύρητα τον συνεχιζόμενο οικονομικό αποκλεισμό της γειτονικής χώρας όπως και τις διάφορες "αγωνιστικές" προτάσεις για στρατιωτική εισβολή σ' αυτήν...

Είναι ντροπή ν' αφήνουμε κάποιους με το πρόσχημα της καταπίεσης που υφίσταται η ελληνική μειονότητα στην Αλβανία να κραυγάζουν για εισβολές και προσαρτήσεις εδα-

Η ΠΙΟ ΚΑΤΩ ΑΠΟΨΗ ΣΤΟΙΧΙΖΕΙ ΜΟΝΟ ΔΕΚΑΕΝΝΙΑ ΜΗΝΕΣ ΦΥΛΑΚΗ (η αντίθετή της στοιχίζει ισόβια αθλιότητα)

φών...

Δεν πρέπει να δεχτούμε οποιαδήποτε εδαφική επέκταση προωθών τα σωβινιστικά επιτελεία σ' όποια χώρα κι αν βρίσκονται!

Πολλοί θα μας κατηγορήσουν γι αυτές τις απόψεις μας ως "μειοδότες", "προδότες" ή και "πράκτορες". Αυτές οι κατηγορίες μας αφήνουν παγερά αδιάφορους. Οχι μόνο επειδή αρνούμαστε να δεχτούμε το γελοίο "εθνικό επιχείρημα" ότι όλοι οι εθνικιστές βρίσκονται εκτός Ελλάδας, ενώ στη χώρα μας υπάρχουν μόνο πατριώτες.... Αλλά και γιατί ξέρουμε, ότι οι διάφοροι "προστάτες των λαών", δυτικοί, ευρωπαϊοί και ανατολικοί, εκμεταλλεύονται κυνικά την απελπισία και τις αυταπάτες εκατομμυρίων εξαθλιωμένων ανθρώπων προκειμένου να διευρύνουν τις αγορές και τις ζώνες επιρροής τους.

Θέλουμε να ζήσουμε ειρηνικά μ' όλους τους λαούς των Βαλκανίων! Και απειλούμαστε από ιμπεριαλιστικές επεμβασεις, εθνικιστικές κυβερνήσεις και ναζιστικά κηρύγματα περί φυλετικής καθαρότητας και εξόντωσης των μειονοτήτων!

Δεν είναι ντροπή για μια κοινωνία, να συμβιώνουν αρμονικά στο εσωτερικό της διαφορετικοί πολιτισμοί και εθνικές ομάδες. Είναι τιμή της. Ντροπή είναι στο όνομα της ενότητας και της καθαρότητας του έθνους να καταπιέζονται και να συντριβονται οι μειονότητες.

Στην Ελλάδα ζουν και τούρκοι, πομάκοι, σλαβομακεδόνες και τσιγγάνοι! Γι αυτές τις μειονότητες που ζουν στη χώρα μας νοιώθουμε ό,τι ακριβώς και για τους υπόλοιπους έλληνες πολίτες!

Δεν θέλουμε ούτε να τις εξαφανίσουμε ούτε να τις ενσωματώσουμε. Αντίθετα, αγωνιζόμαστε για να απολαμβάνουν όσες ελευθερίες και ευκαιρίες έχουμε όλοι μας και παράλληλα υπερασπιζουμε τα ιδιαίτερα γλωσσικά, θρησκευτικά και πολιτιστικά δικαιώματα του

που προκύπτουν από τη διαφορετική εθνική καταγωγή τους.

Εξ άλλου αυτά ακριβώς δεν διεκδικεί και η ελληνική κυβέρνηση για τις ελληνικές μειονότητες που ζουν σ' άλλες χώρες;

Όσοι αντιμετωπίζουμε τα βάρη της οικονομικής κρίσης, τις συνέπειες της αντιλαϊκής πολιτικής της κυβέρνησης Μητσοτάκη, την ανυπαρξία ουσιαστικής αντιπολίτευσης και τη διαλυτική πολιτική των συναινετικών κομμάτων στο συνδικαλιστικό κίνημα και στους δίκαιους αγώνες των εργαζομένων, οφείλουμε να αντιληφθούμε ότι εχθροί μας δεν είναι οι γειτονικοί λαοί, που αντιμετωπίζουν τα ίδια μ' εμάς, αλλά ο εθνικισμός, ο ρατσισμός και ο πόλεμος. Εναντίον τους θα πρέπει να ενωθούμε οι μισθωτοί και οι νέοι των Βαλκανικών χωρών μέσα από κοινά αντιπολεμικά κινήματα, εκδηλώσεις και αγώνες αλληλοϋποστήριξης και διεθνιστικής αλληλεγγύης.

Γιατί ποιός μπορεί ν' αμφισβητήσει ότι τα "Σκόπια" μας κάνουν να ξεχνάμε την Αθήνα και την Θεσσαλονίκη της ακρίβειας, του νέφους και της αστυνομοκρατίας;

Γιατί ποιός μπορεί να αμφισβητήσει ότι τα συλλαλητήρια για τη Μακεδονία κρύβουν το Λαύριο, το Μαντούδι και τους αγώνες που πρέπει να κάνουμε για να υπερασπίσουμε τη δουλειά, το εισόδημα και τις ελευθερίες μας;

Γιατί ποιός αμφιβάλλει, ότι στους άδικους πολέμους που μπορεί να μας οδηγήσουν οι ηγεμόνες μας, οι σίγουροι ηττημένοι θα είναι οι εργαζόμενοι, οι νέοι και οι λαοί που θα συρθούν σ' αυτούς;

30/3/92

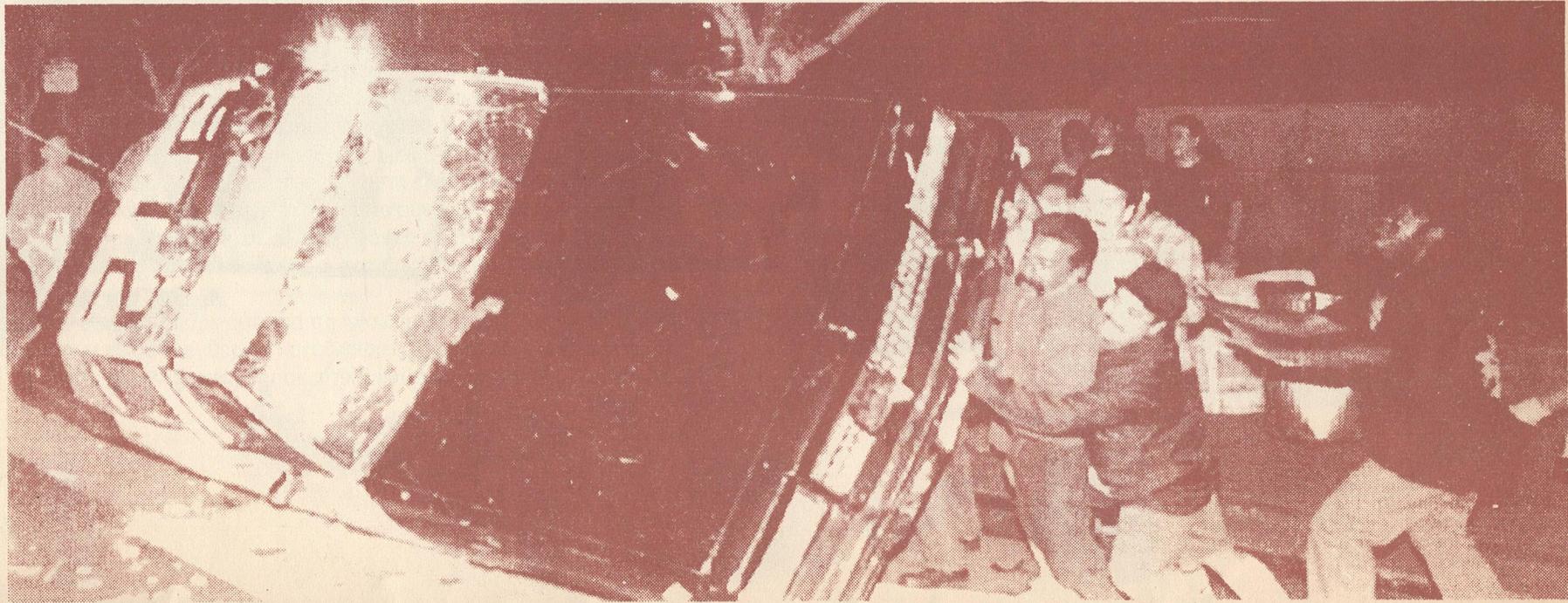
ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΝΤΙΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ

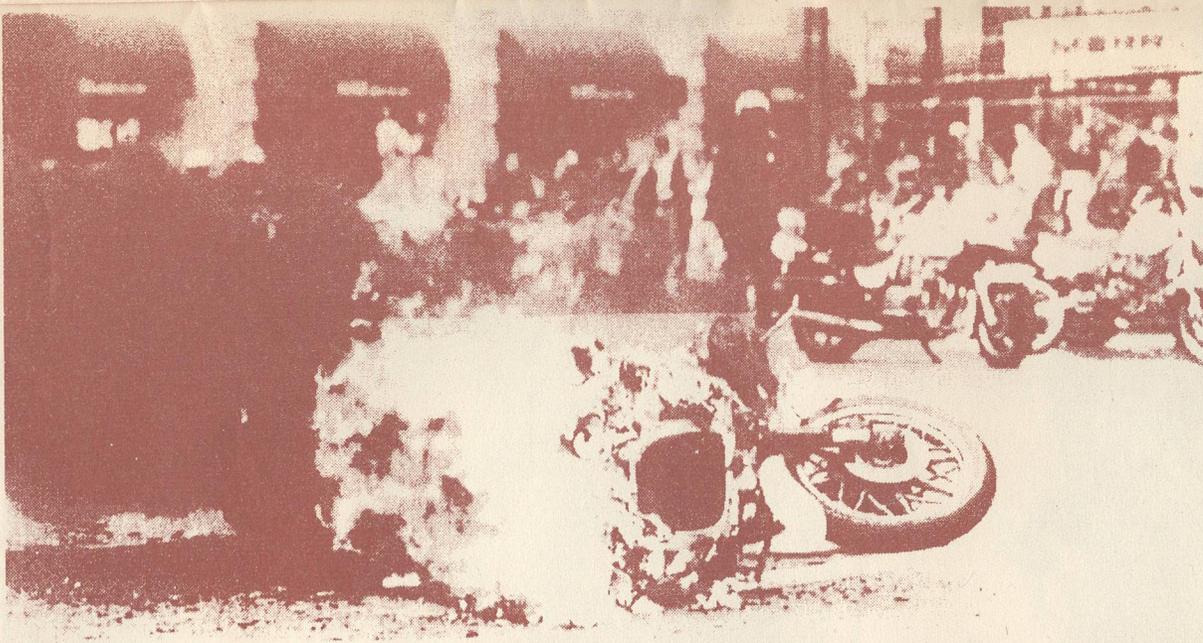

ONCE UPON A TIME IN THE WEST

...τρεις τηλεορασεις βουτηξα.
Γιατι τρεις; Τσες μπορεσα να βγαλω, τος-
σες εβγαλα. Θα δω τι θα τις κανω.
Θα τις πουλησω. Η θα τις χαρισω.
Μπορει και να τις πεταξω. Στο πουτσο μου.
Ετσι μιαλλιως σε δυο χρονια για πεταμα
θα ειναι..

Με τους μπάτσους; Τα γνωστά. Στη κόντρα.
Κάθε μέρα. Κάθε χρόνο. Όλα τα χρόνια.
Όλη τη ζωή μας. Η όλη τη ζωή τους.
Γουρούνια.
Ζαρώνουν μέσα στη στολή. Σκατάδες.

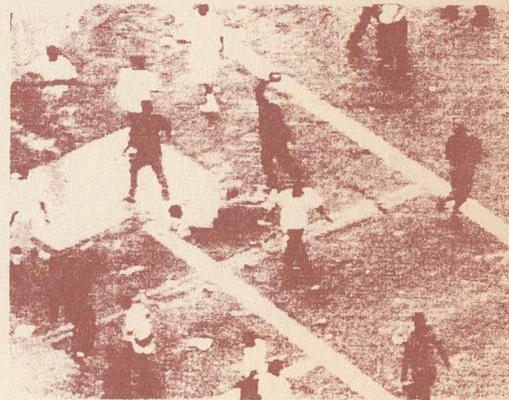
Να σου πω τι σκέφτεται αυτός ο σκύλος εκεί
μέσα; Πίσω από τα ρολά; Να σου πώ;
Λοιπόν σκέφτεται "που είναι αυτοί οι
γαμημένοι οι μπάτσοι, που είναι ο στρα-
τός να σκίσει το κώλο αυτών των
μπάσταρδων, μαλάκας είμαι που σας
πληρώνω;.. Η τηλεόραση που είναι;
Να έρθει εδώ; Θέλω να τα δούνε όλοι!.."

Να σου πώ τι σκέφτομαι εγώ; Ε;
"πολύ ωραία κοπρόσκυλο, πολύ ωραία!
Αμα ζήσεις σήμερα θα τον δείς το
στρατό σου.

Κιάμα ζήσω θα σε δώ αύριο
στη τηλεόραση. Αλλά απόψε...
Απόψε φτύσε το γάλα της μάνας σου...
...έλα μαλακούλι
παρτηνε

Γουστάρεις;

